

สรุปปังๆ! ไตรภูมิพระร่วง ตอนมนุสสุภูมิ!

ฉบับ Short Note อ่านง่าย สอบผ่านชัวร์! (เวทมนตร์แห่งการจำ)

ผู้แต่ง & จุดมุ่งหมาย (ใครเขียน? เขียนทำไม?)

Character Profile

ผู้แต่ง : พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พญาลิไทย)

สถานะ : พระราชนัดดาของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

สอนเรื่อง
อนิจจังลักษณะ
(ความไม่แน่นอน)
→ แม้แต่สวรรค์ก็ไม่จีรัง!

ให้คนกลัวบาป
ชวนกันทำบุญ

เป้าหมายสูงสุด
=
นิพพาน
(ความสุขอันเป็นอมตะ)

ไตรภูมิ = โลกทั้ง 3 (จักรวาลแห่งการเวียนว่ายตายเกิด)

อรูปภูมิ (4 ชั้น)

- โลกของพรหมไร้รูป
มีแต่จิตวิญญาณ

รูปภูมิ (16 ชั้น)

- โลกของพรหมที่มีรูป
(ผู้เกิดจากการบำเพ็ญสมาธิ)

กามภูมิ (11 ชั้น)

- โลกของผู้ยังติดในกามกิเลส

แบ่งเป็น
สุคติภูมิ (สวรรค์/มนุษย์ 7 แห่ง)
&
อบายภูมิ
(นรก/เปรต 4 แห่ง)

มนุษยภูมิ
(โลกมนุษย์)
ที่เราเรียนอยู่ชั้นนี้นะ!

ส่องชีวิตสุดเพอร์เฟคที่ อุดรกรูทวิป 🌴 ✨

🕒 **อายุยืนยาว:**
มีอายุ 1,000 ปีเป๊ะ!
ไม่ป่วย ไม่แก่

🍚 **ข้าวพิเศษ:**
มีข้าวเกิดเองตามธรรมชาติ
สุกได้เองบนหิน โขติปาसान
(หินมีไฟลุกโชติช่วง)

👉 **ความงามอมตะ**
หญิงสาวเหมือนอายุ 16
ชายเหมือนอายุ 20 ตลอดกาล

👶 **สังคมไร้กังวล:**
ตลอดลูกไม่เจ็บ ทิ้งเด็กไว้
ริมทาง คนในสังคมช่วยกัน
ให้นมจากปลายนิ้ว!

ทวิปที่เราอยู่คือ **ชมพูทวิป** (อายุไม่แน่นอน แต่ดีตรงที่มีพระพุทธเจ้ามาตรัสรู้!)

วัฏสงสาร VS นิพพาน (ทำไมต้องหนีจากการเวียนเกิด?)

โลกทั้ง 3 (วัฏสงสาร)

- ✗ มีแต่ความแปรปรวน (อนิจจัง)
- ✗ เป็นทุกข์ มีเกิด แก่ เจ็บ ตาย
- ✗ แม้เป็นพระอินทร์หรือพระพรหม
หมดอายุก็ต้องจุติ (ตาย)

“ฝูงชนทั้งหลายในโลกนี้บ่มีเที่ยงบ่มีแท้แลนแปรปรวนไปมา...”

นิพพานสมบัติ (เป้าหมายสูงสุด)

- ✓ ความสุขอันยิ่งใหญ่ (สนุกสุขเกษมศานต์)
- ✓ เป็นอมตะ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ
- ✓ หลุดพ้นจากวงจรโลกทั้งสาม

“เปรียบดังแสงหิ่งห้อย (สวรรค์) กับ พระจันทร์ (นิพพาน)”

✦ ✦ สรุปลักษณะ 4 ด้านของไตรภูมิพระร่วง ✦ ✦

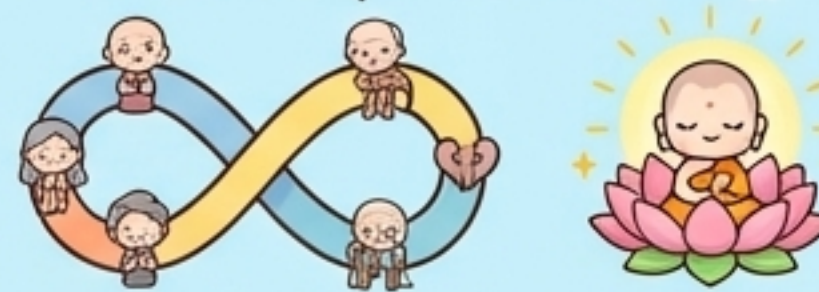
ด้านวรรณคดี

สุดยอดการใช้ภาพพจน์ (อุปมา)
และจินตภาพที่เห็นภาพชัดเจนสุดๆ

ด้านศาสนา

สอนปรัชญาพุทธศาสนาเรื่องกฎแห่งกรรม
และการหลุดพ้นจากสังสารวัฏ

ด้านจริยธรรม

กฎการปกครอง (ท้าวพระยาต้องมีธรรม)
และสอนให้คนกลัวบาป สังคมจะสงบสุข

ด้านประเพณีและวัฒนธรรม

รากฐานของศิลปะไทย (ภาพวาดนรก-สวรรค์)
และพิธีกรรม (เช่น การจัดงานศพ)

เจาะลึกคุณค่าด้านวรรณคดี: จินตภาพที่สัมผัสได้!

ภาพนรก - เร้าอารมณ์ให้กลัว

- การเปรียบเทียบขนาด: หม้อเหล็กแดงอันใหญ่เท่าภูเขาอันใหญ่
- การใช้คำเคลื่อนไหว/รุนแรง: กระทบรั้ว, กระบิดให้คอขาด, ตกลงในหม้อ

ภาพความงามอุตรกुरुทวีป - เร้าอารมณ์ให้หลงใหล

- ★ การเปรียบเทียบสี/แสง: สีสมบุรณ์งามดั่งทองอันสุกเหลือง
- ★ รายละเอียดสุดเป๊ะ ตาขาวดั่งสังข์, ปากสีแดงงามดั่งลูกฟัก ข้าวสุก, ผมดำดั่งปีกแมลงภู่

คุณค่าด้านจริยธรรม: โดมิโนแห่งความดี ของผู้ปกครอง 👑➡️🌾

1
ท้าวพระยามีคุณธรรม:
ถ้าพระมหากษัตริย์ตั้งอยู่ในธรรม
(ผู้ปกครองที่ดี)

2
ธรรมชาติสมดุล: เทวดาจะชื่นชม
บันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล
(เทวาฟ้าฝนนั้นก็ตกชอบฤดูกาล)

3
ประชาชนเป็นสุข:
ข้าวปลาอาหารอุดมสมบูรณ์
ไพร่ฟ้าหน้าใสอยู่เย็นเป็นสุข

! ในทางกลับกัน!
ถ้ากษัตริย์ทำผิดธรรม
บ้านเมืองจะเกิดภัยพิบัติ
ข้าวปลาเสียหาย เทวดาเกลียดชัง!

คุณค่าด้านวัฒนธรรม: อิทธิพลไตรภูมิในชีวิตประจำวัน

- การใส่หม้อศพด้วยดอกไม้รูปเทียน เพื่อให้ผู้ตายนำไปบูชาพระจุฬามณีเจดีย์บนสวรรค์
- การเผาศพบน เมรุ เปรียบเสมือนการส่งวิญญาณขึ้นเขาพระสุเมรุ

กรุงเทพมหานคร หรือ
วัดพระแก้ว/
พระบรมมหาราชวัง
สร้างขึ้นโดยจำลองภาพ
สวรรค์ชั้นดาวดึงส์
(เมืองของพระอินทร์)

ภาพวาดนรก-สวรรค์ตามวัดต่างๆ
ล้วนได้แรงบันดาลใจจากจินตภาพในเรื่องนี้

วิวัฒนาการกำเนิดมนุษย์: จากเซลล์สืบคน (สัปดาห์ละ 1 ชั้น)

ผู้แต่ง (พญาลิไทย)
มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์/
กายวิภาคที่ล้ำหน้ามาก
ในสมัยนั้น!

1. กลละ (Kalala):
หยาดน้ำใส
ขนาดเล็กมาก
(ใสเหมือนน้ำมันงา)

2. อัมพุทะ (Abbuda):
กลายเป็นน้ำขุ่นๆ
(เหมือนน้ำล้างเนื้อ)

3. เปสิ (Pesi):
กลายเป็นชิ้นเนื้อเหลวๆ
(เหมือนตะกั่วหลอม)

4. ฆนะ (Ghana):
เป็นก้อนแข็งๆ
(ขนาดเท่าไข่ไก่)

5. ปัญจสาขา (Benjasakha):
แตกเป็น 5 กิ่งก้าน
(หัว 1, แขน 2, ขา 2)

ความจริงอันโหดร้ายของการเกิด = ความทุกข์ 😭

🌡️ ร้อนและเหม็น: ถูกบีบอัดในที่แคบ
🍲 ร้อนดังต้มในหม้อ เหม็นกลิ่นซากศพ

🌶️ แม่กินอะไร ลูกรับกรรม:
แม่กินของเย็น = ลูกหนาวสั่น,
แม่กินของเผ็ดร้อน =
ลูกเจ็บปวดดังถูกไฟเผา

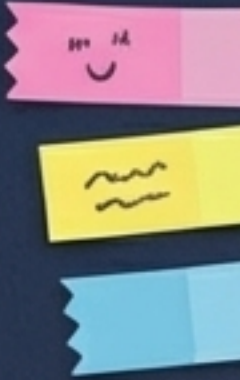
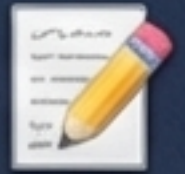

🏃 แม่ขยับตัว: กระทบกระเทือนเหมือน
ลูกหินตกกลงไปมา

🌀 ลมกัมม์ชวาต: เมื่อครบ 10 เดือน
ลมแห่งกรรมจะพัดปล้ำหัวเด็กลงมา
คลอດด้วยความเจ็บปวดแสนสาหัส!

สรุป: กวีเน้นย้ำความทรมาน เพื่อชี้ให้เห็นว่า 'การเกิดมนุษย์คือความทุกข์' ไม่น่ายินดีเลย!

Check List ก่อนเข้าห้องสอบ! (จำแค่นี้ก็รอดแล้ว) ✨

A+
100%

- แก่นของเรื่อง:** ทุกสรรพสิ่งล้วนอนิจจัง (แปรปรวน ไม่เที่ยง)
- เป้าหมายสูงสุด:** การมุ่งสู่ นิพพาน (ความสุขอันเป็นอมตะ พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด)
- ความจริงของมนุษย์:** การเกิดในครรภ์มารดาคือความทุกข์ทรมาน แสนสาหัส
- คุณค่าสูงสุด:** เป็นสุดยอดวรรณคดีที่วางรากฐานความเชื่อ คีลธรรม และศิลปวัฒนธรรมให้กับคนไทยมาจนถึงปัจจุบัน

ขอให้โชคดีกับการสอบทุกคนน้าา!

